

BUNDAN HENÜZ 12 YIL ÖNCE HEYECANLA ALDIĞINIZ NOKIA 8110'DAN BU YANA GELİNE NOKTAYI DÜŞÜNDÜĞÜNÜZDE, BUNDAN 10 YIL SONRASINDA MOBİL DÜNYADA MUCİZEVİ GELİŞMELER BEKLEMELERİNİZİN HALE GELECEK.
YAZI: PINAR ÖZDEMİR HOTIÇ (pozdemir@tbwa-fusion.com),
BARIŞ DAKIR (bbakir@tbwa-fusion.com)

NERDE HAREKET, ORDA BEREKET!

Geçtiğimiz ay içinde mobil iletişim dünyasında en çok konuşulan konu, iPhone'un resmi bir şekilde Türkiye pazarına girişi oldu. Eger teknolojiyi ve mobil hayatı birazcık takip ediyorsanız, iPhone konusunda hemen hemen herkesin en azından bir cümle kurduğuna şahit olmuştunuzdur. Bir anda patlayan, çok az insanın gerçekten gereksinimi olan fakat son derece gereksiz bir şekilde bir anda moda haline gelen teknoloji pıtırıcı moda ürünlerinden bıkmış olsanız bile, iPhone'a dikkat etmeniz gerekiyor. Zira, iPhone ve beraberinde getirdiği, mobil iletişim sistemlerini yeniden yorumlayan bakış açısı; önümüzdeki yıllarda bu sektörü; dolayısıyla günlük yaşamımızı derinden etkileyecek gibi görünüyor.

iPhone teknolojisi, mobil dünyanın sınırlarının ne relere gidebileceği konusunda bir öngörü veriyor bize. Farklı uygulamaların tek bir cihazda toplanması, farklı bağlantı kanallarıyla iletişimin mümkün hale gelmesi; ayrıca bu platformun tek bir merkez tarafından değil, amatör ve profesyonel geliştiriciler tarafından kolektif bir şekilde zenginleştirilmesi... Hepsi bugün karşımızda duruyor. Üstelik gelişen rekabet içinde, diğer mobil cihaz üreticilerinin de bu yeni perspektifle tasarımlarını gözden geçireceklerini ve bunlara paralel olarak, iletişim teknolojisinin katlanarak gelişeceğini düşünürsek; bir bu düşünceler üzerine 1996 yılında, yani henüz 12 yıl önce, heyecanla aldığınız Nokia 8110'dan bu yana gelinen noktayı düşündüğünüzde, on yıl sonrasında mobil dünyada mucizevi gelişmeler beklemek olağan hale gelecek.

Bu mucizevi gelişmelere temel olacak, günümüzün mobil dünyasındaki gelişmelere göz atacağız bu ay. Biraz dağınık bir şekilde olsa da, dünyanın değişik köşelerinde, mobil dünyayı daha da büyütmek amacıyla neler yapıldığından bahsedeceğiz. Mobil dünyaya girmek için öncelikli bir cep telefonunu kullanabilmeniz gerekiyor, değil mi? Varsayalım yaşı 60 oldu, önemli bir şirkette önemli bir yöneticilik koltuğunu işgal ediyorsunuz. Ancak şu yeniyetme çocukların parmakları ucunda çevirdikleri şu teknolojik ıvr zıvırlar... Hiç de size göre değil. Ama bir yandan da, çalıştığınız ortamlarda prestijinizi koruyabilmeniz için bir cep telefonuna, hem de iyi bir cep telefonuna sahip olmanız gerekiyor. Şu kamerası, bilgisayarı falan olanlardan. İyi de bu kadar şeyi, kullanmayı size kim öğretecek? 15 yaşındaki veletler bu işten iyi anlıyorlar, ancak sizinkinin yaşı artık 30'a dayandı. Evde soracak kimse yok, arkadaşlarınıza da soramıyorsunuz karizmayı çizdirmemek için. Eger Hollanda'da yaşıyorsanız şanslısınız. Bellendoejezo, size yardımcı olabilir.

Bellendoejezo, yaşları 12 ile 16 arasında değişen eğitimcilerle sahip bir cep telefonu eğitim atölyesi. Şirket olarak eğitim almak mümkün. Her katılımcı için 50 Avroluk bir ücret ödeniyor. Bu ücret hayır kurumlarına gidiyor. Bu program sayesinde eğitim veren çocukların kendilerine güvenleri geliyor, sosyal ilişkilerde daha başarılı oluyorlar. O âna kadar olan hayatlarında, bir kez için de olsa bile, o büyük adamlardan kendilerini daha akıllı hissetme şansına sahip oluyorlar.

Süper teknolojik cep telefonunuzu nasıl kullanmanız gerektiğini öğreniniz. Bu müthiş gelişmeyi eşinizle paylaşmak için onu yemeğe çıkardınız. Yemek sırasında yaptığınız birkaç telefon görüşmesi, yolladığınız birkaç SMS ve MMS'den ve eşinizle sohbet ederken kafanıza takılan "1997 yılında Wimbledon Tenis Turnuvası'nı kim kazanmıştı?" sorusunda mobil Google'dan cevap bulduktan sonra hesabı istediniz. Garson, hesabı size verirken, eşiniz garsona bir soru sordu "Acaba aldığımız şarabın markası neydi? Son zamanlarda içtiğim en iyi şaraptı!". Garson eşinize cevap verdi. Siz de bu şaraptan bir şişe alıp, bu keyifli geceyi yarın akşam da sürdürmeyi planlıyorsunuz. Eyvah, yanınızda kalem yok... Ne yapacaksınız? Böyle durumlarda BuyYourWine.com. mobil servisi hizmetinizde. Göndereceğiniz bir SMS'le, aradığınız şarabın kapınıza gelmesi mümkün. Bir başka servis olan WineZap ise, özelliklerini girdiğiniz şarabı, size en yakın hangi perakende noktasından satın alabileceğinizi gösteriyor. Bu servisin, yeni jenerasyon cep telefonlarıyla birlikte GPS teknolojisiyle birleştiğini düşünsenize.... Bu iş yapısı sayesinde, canınız bir yemek çektiğinde ya da arabanız için acil olarak yedek parça aradığınızda, GPS üzerinde aradığınız şeyi o anda stoğunda tutan perakende noktasını bulmanız oldukça kolay olacak.

Yemek de bitti ama eve dönmek istemiyorsunuz. Şehirde o gece birkaç etkinlik var ama hangisine gideceğinize bir türlü karar veremiyorsunuz. Cep telefonunuz yine hayatınızı kurtarıyor.

TRENDOSKOP \

KASIM/2008

CitySense, GPS üzerinden çalışan bir eğlence platformu. Şehirde o gece olan etkinlikler harita üzerine işleniyor ve bu harita üzerinden, şehrin o akşamki en ilgi çekici etkinliğini bulmak, gece ilerledikçe mümkün oluyor. Sistemin basit bir işleyişi var. Gittiğiniz etkinlik için oy kullanıyorsunuz. Web kullanıcıların oldukça haşır neşir olduğu bir oyun sistemi "Hot or not"... Bu oylama sonunda, haritanın bazı bölgeleri kırmızı, bazı bölgeleri ise mavi hale geliyor. Siz de kırmızı olan bir yer bulup, kendinizi eğlencenin kucağına atıyorsunuz.

Sistemin tek mahareti bu değil. Siz sistemi kullandıkça, sistem sizi tanımaya başlıyor. Hangi tür kulüplere gitmekten hoşlandığınızı, hangi tür müziğin ilginizi çektiği, hangi saatlerde dışarı çıktığınızı... Tüm bu bilgiler sonunda sistem, size akıllı bir şekilde ilginizi çekebilecek etkinlikler konusunda öneriler getiriyor. Hatta sizinle aynı zevklere sahip kullanıcılarla buluşmanıza bile olanak sağlıyor. Mahremiyet açısından her ne kadar önemli bir tehdit olarak gözükse de, bu sistem internet, GPS ve mobil teknolojilerin entegre olmasıyla birlikte nasıl hizmetler verilebileceği konusunda oldukça iyi bir içgörü veriyor.

Peki eve dönüyorsunuz ve izlediğiniz konser sırasında içtiğiniz bir - iki bira bünyenizden kendini dışarı atmak için elinden geleni yapıyor. Ama yakınlarda ne bir benzerlik ne başka birşey var. En son çare olarak tenhada bir duvar dibi bulup işinizi halletmeyi bile düşünmeye başladınız...Eğer Londra'daysanız, sorun yok. MizPee, bulunduğu

lokasyona en yakın umumi tuvaletin nerede olduğunu size söylüyor. Üstelik hangi saatler arasında açık olduğu ve ücret bilgilerini de veriyor.

Offline dünyanın, mobil dünyayla eğlenceli bir şekilde entegre olmasına örnek güzel bir servis, Amerika'da hizmete girmiş. Bu servis sayesinde "sizin kafadan" insanlar bulmanız, hiç de zor değil. T-shirt'ler, son yıllarda en eğlenceli giysilerimiz haline geldi; üzerlerindeki eğlenceli desen ve sloganlarla. Zevk aldığınız şeyleri ya da düşüncelerinizi ifade etmenin en basit yolu, bunu t-shirt'ünüz üzerinde taşımak. Arkadaşlarınızla ve belki de hiç tanımadığınız biriyle, sadece t-shirt'ünün üzerindeki yazı hakkında kaç kere muhabbet ettiniz kim bilir... Sıradışı t-shirt'leri, mobil hizmetlerle birleştirerek ortaya bir sosyal platform çıkaran Reactee; müşterilerine üzerinde kendi yazdıkları bir slogan bulunan t-shirt'ler satıyor. Bir t-shirt alıp sokağa fırladınız diyelim. Üzerinde de "Yeşili sev, yeşili koru." yazsın. T-shirt'ünüzü gören başka bir ateşli çevreci, t-shirt'ünüz üzerindeki özel numaraya, t-shirt'ünüz üzerindeki sloganı yazıp size mesajını yazıyor. Karşılık olarak da, sizin daha önceden ayarladığınız mesajınız ona gidiyor, bu kişinin telefon numarası da size geliyor. Sanatçılar ve politikacılar tarafından bu mecranın kullanıldığını bir düşünsenize...

Türkiye'de de durum o kadar kötü değil. Mobil teknolojileri sadece tüketmekle kalmıyoruz, aynı zamanda üretiyoruz da. Oldukça pratik bir hizmet, geçtiğimiz yıl içinde İstanbul Büyükşehir Belediye-

si tarafından hizmete sokuldu. İstanbul'un en büyük sorunlarından biri olan trafik sorununa karşı direnmemizi kolaylaştıran bu yeni hizmet, cep telefonunuza yüklediğiniz ufak bir Java uygulaması ile çalışıyor. Siz seyir halindeyken uygulama internete bağlanıyor ve gideceğiniz güzergâhtaki trafik yoğunluğunu size gösteriyor.

iPhone uygulama ve geliştirme konusunda da, henüz yeni bir iPhone ülkesi olmamıza rağmen geride kalmış sayılmayız. Zira iPhone lansmanının yapıldığı gece TEB, iPhone üzerinde çalışan şubesinin de lansmanını yapmış oldu. Ardından diğer bankalar da hızla bu yarışa katıldı. Amatör geliştiricilerin uygulamalarını da, yakında iPhone uygulama dükkanında bulmamız isten bile değil.

Mobil dünya konusunda, birer pazarlama iletişimsi olan şöyle bir tecrübemiz var: Hiçbir mobil teknolojiye "insanlar bunu kullanmaz ki!" deyip burun kıvrırmamız gerektiği... Çünkü, bugün için bizim için kullanışsız olan teknolojiler, sadece birkaç yıl sonra başka teknolojilerin ortaya çıkmasını sağlıyor. Ortaya çıkan bu yeni teknolojiler ise, hedeflediğimiz kitleyle daha etkili bir iletişim kurmamız için platform oluşturabilecek teknolojiler. Doğrusunu söylemek gerekirse, bildiğimiz televizyon reklamcılığında hedeflediğimiz kitle için değer yaratamazken, onları sadece birkaç saniye için eğlendirmenin ötesine geçemiyoruz. Ancak mobil iletişim dünyası, hedeflediğimiz kitlelere değer sunarak, onların ilgililerini en üst düzeyde yakalamak için bize fırsatlar sunuyor.

